

ПРЕС КЛИПИНГ

13. октобар 2014.

НАСЛОВИ

Ni u bedi nismo jednaki;(str.2)

Ružić: Ne osećamo ni promil krivice za smanjenje penzija;(str.4)

С праксом лакше до радног места;(str.5)

Штрајкови без закона и ефекта;(str.6)

Колика вам је пензија?;(str.7)

Вулин: Први резултати ревизије пензија крајем октобра;(str.8)

Преурањене одлуке о смањењу плата;(str.9)

Ni u bedi nismo jednaki

Zlatica Radović

Procena koliko je neko siromašan najviše zavisi od razvijenosti i standarda zemlje u kojoj živi. Slovenački siromah ima na raspolaganju gotovo tri prosečne srpske plate

SVAKI četvrti stanovnik Srbije, prema zvaničnim podacima, živi na granici siromaštva. Podaci Ankete o prihodima i uslovima života Republičkog zavoda za statistiku pokazuju i da je stopa subjektivnog siromaštva u Srbiji izuzetno velika. Čak 64 odsto ispitanika je reklo da teško ili veoma teško „sastavlja kraj s krajem“.

Nedelju dana odmora van kuće sebi ne može da priušti 67,2 odsto stanovništva Srbije, dok su za 30,6 odsto građana meso i riba na jelovniku svakog drugog dana samo misaona imenica. Neočekivani trošak do 10.000 dinara, koji bi bio plaćen iz budžeta domaćinstva, preveliki je teret za svakog drugog građanina, dok 18,3 odsto ne može sebi da priušti adekvatno zagrevanje stana.

- Relativna linija siromaštva u našoj zemlji iznosila je 13.680 dinara za jednočlano domaćinstvo, dok je za tročlanu porodicu prag rizika od siromaštva 24.624 dinara, a za četvoročlanu 28.728 dinara - objašnjava Tijana Čomić, iz Republičkog zavoda za statistiku. - To su poslednji podaci za 2012. godinu, dok ćemo statistiku za 2013. godinu objaviti u decembru.

Prema podacima Republičkog zavoda za statistiku, stopa rizika od siromaštva kod nas je 24,6 odsto, dok je u prezaduženoj Grčkoj 23,1 odsto, u Rumuniji 22,6, Španiji 22,2 i Bugarskoj 21,2 odsto. U Češkoj je skoro tri puta manja stopa rizika od siromaštva nego u Srbiji (9,8%), dok je u Austriji 14,4 odsto.

PRIPREMAJU NOVU STRATEGIJU STRATEGIJA države za borbu protiv siromaštva je postojala, ali je bila ograničena na period od 2003. do 2009. godine. Nadležni kažu da je u toku priprema nove strategije, koja će se zvati Program reformi u oblasti zapošljavanja i socijalne politike. Taj dokument bi trebalo da bude napisan do kraja godine, kada će biti predat Briselu. Od sledeće godine se očekuje njegova puna primena, koju će kontrolisati i Evropska komisija.

- Ova statistika pokazuje kako pojedinac živi u odnosu na ostatak njegove zajednice - objašnjava Tijana Čomić. - Po svim pokazateljima Srbija je među najgorima u Evropi, iza nas je jedino Makedonija, prema podacima objavljenim na sajtu makedonske statistike. Rizik od siromaštva treba razumeti kao relativnu meru, jer pojam siromaštva u zemljama koje imaju znatno viši životni standard i uslove života, pa time i veće zarade, u potpuno je drugim relacijama. Na primer, u nekim evropskim zemljama, narkomani samo da ne bi krali dobijaju socijalnu pomoć od države, koja je znatno viša od prosečne plate u Srbiji, jer njihova država može da podnese taj teret i da im pruži finansijsku pomoć.

Nada Novaković, naučni saradnik na Institutu društvenih nauka u Beogradu, napominje da od kriterijuma koji se koriste zavisi ko sve spada u siromašne.

- Za Svetsku banku je merilo za granicu siromaštva potrošnja od jednog dolara po članu domaćinstva dnevno - kaže Novakovićeva. - Razvijene zemlje Evrope su primenile kriterijum 60 odsto od prosečnih prihoda u zemlji. Najsiromašniji Amerikanci su mnogo bogatiji nego građani

manje razvijenih zemalja koji se ne računaju u siromašne. U SAD je siromašan svako ko troši manje od dva dolara dnevno. U svakom slučaju, postoji apsolutno i relativno siromaštvo. Prvo podrazumeva odsustvo sredstava za podmirenje osnovnih potreba, poput hrane i stana. Relativno siromaštvo je uskraćenost za zadovoljenje potreba i korišćenje usluga koje su prosečne, uobičajene za datu društvenu sredinu. Negde je to ishrana, oblačenje, lečenje, a negde se tu podrazumeva i visok standard lečenja, obrazovanja, zabave i kulture.

Da je siromaštvo relativan pojam najbolje pokazuje statistika. Sa istom platom u jednoj državi čovek može biti puki siromah, dok u drugoj može živeti sasvim solidno. Čak ne mora ni da ide daleko. Prema podacima „Eurostata“, prag siromaštva u Hrvatskoj za četvoročlanu porodicu je 567 evra dok je minimalna bruto zarada u komšiluku 373 evra. U Grčkoj se za porodicu koja ima na raspolaganju manje od 999 evra smatra da je u riziku od siromaštva, dok su u Sloveniji u tu grupu svrstani stanovnici sa manje od 1.273 evra mesečnih prihoda. Kod nas je situacija drugačija, jer su i zarade značajno niže nego u regionu i Evropi. U riziku od siromaštva u Srbiji su roditelji sa dvoje dece koji imaju na raspolaganju manje od 240 evra mesečno.

Nada Novaković napominje da su posebno ugrožena deca. Prema podacima UNICEF-a u Srbiji je 140.000 mališana do 13 godina siromašno.

- Čak 100.000 dece nema redovne dnevne obroke, a svaki treći korisnik narodnih kuhinja je dete, tako da nas je tranzicija dovela u vreme koje je opisivao Čarls Dikens - priča naša sagovornica. - Među siromašnima je i mnogo nezaposlenih, ali njihov status zavisi od klasne i slojne pripadnosti porodice iz koje potiču. Penzioneri su važna kategorija kako za političare pre izbora, tako i za domaćinstva u kojima žive. Čak jedna trećina prihoda dolazi od penzija. Veliko je socijalno raslojavanje među penzionerima, jer je zvanično prosečna penzija 200 evra, a pola miliona ih dobija oko 100 evra i manje. Siromašni su i građani koji žive u nerazvijenim opštinama i regionima, bilo da su ostali bez posla ili su bez ikakvih prihoda. Tu su i pojedinci u staračkim seoskim domaćinstvima, kojima su niski prihodi, a nedostupne službe socijalne pomoći.

Problem se, kako kaže Novakovićeva, vremenom i produbio, pa sada imamo i „nove siromahe“, a to su zaposleni koji mesecima ne dobijaju platu. Ona napominje da su nova grupa siromašnih i mnogi ljudi stradali od prolećnih poplava.

- Brojka od 1,8 miliona siromašnih, koji su na granici i ispod linije siromaštva, značajno je potcenjena - smatra Novakovićeva. - U istraživanjima siromaštva posle 2000. godine isto se dešavalo, ali zato što u istraživanja nisu ulazili izbegli i raseljeni. To je jedna od najugroženijih i najsiromašnijih kategorija. Noviji podaci o siromašnima odnose se više na slobodne procene. Neke pominju i cifru od tri miliona siromašnih. Evidentno je smanjenje sredstava, broja narodnih kuhinja i obroka za siromašne. To nije zato što je manje siromašnih, već zbog nedostatka novca i restriktivne „politike štednje“.

SOCIJALNE KARTE

STRUČNJACI ocenjuju da za izradu dugo najavljivanih socijalnih karata nema ni ljudi, ni para.

- Selekcija među siromašnima, kome dati materijalnu i drugu pomoć, stvarno je izuzetno teška - smatra Nada Novaković. - Stvaranje „socijalne karte“ podrazumeva veliki posao i finansijska sredstva. Država koja nije popisala ni sopstvenu imovinu (stanove, broj zaposlenih po agencijama, uredima, javnom sektoru...) teško da će to uopšte moći da učini. Ne postoji, na globalnom nivou, sistem evidentiranja svih prihoda i imovine pojedinca i domaćinstava. Nema progresivnog, za mnoge nema nikakvog, poreza na prihode i imovinu. To automatski umanjuje državne prihode, koji bi se mogli usmeriti za saniranje siromaštva i bolji rad javnih službi. U službama socijalne zaštite je

sistemski stvoren haos, jer je privatna inicijativa uzela maha, bez veće kontrole i uticaja države. Tu spadaju domovi za stare, za smeštaj lica ometenih u razvoju i slično.

<http://www.blic.rs/Vesti/Ekonomija/501882/Ruzic-Ne-osecamo-ni-promil-krivice-za-smanjenje-penzija>

Ružić: Ne osećamo ni promil krivice za smanjenje penzija

Tanjug

Predsednik Izvršnog odbora Socijalističke partije Srbije (SPS) Branko Ružić rekao je u razgovoru za "Politiku" da SPS ne oseća krivicu za smanjenje penzija.

- Ne osećamo ni promil krivice u SPS-u, iz prostog razloga što u Srbiji živi oko 1.7 miliona penzionera, dakle ljudi s pravom glasa - rekao je Ružić.

Upitan da li to znači da su penzioneri to sami tražili, Ružić je odgovorio: "Ne, nikad to ne bih rekao, ali očigledno je da su dominantno glasali upravo za SNS".

Prema Ružiću, odluka da se penzije i plate do 25.000 dinara ne smanjuju je socijalno odgovoran potez vlade.

On je rekao i da su priče o sukobima i rekonstrukciji Vlade, pre svega, medijske spekulacije.

- I premijer Vučić i potpredsednik Dačić izneli su u više navrata da Vlada funkcioniše na sasvim zadovoljavajući način i da sve ono što je od strateškog značaja po građane i građanke Srbije, kao i samo funkcionisanje Vlade, kao put trasiraju njih dvojica - istakao je Ružić.

Upitan da li će ići na paradu 16. oktobra, Ružić je rekao da ako bude organizovanog odlaska poslanika u skladu s državnim protokolom, biće mu čast da prisustvuje.

С праксом лакше до радног места

Док 4,1 одсто младих сматра да има знања и вештине за посао, послодавци све чешће организују обуку чак и за административне послове

Последња два истраживања Уније послодаваца Србије још једном су доказала оно што се доказивати није морало - да главне разлоге слабог запошљавања младих не треба тражити само у дуготрајној економској кризи већ и у систему образовања.

Наше школе пружају искључиво теоријска знања. Истраживања Уније послодаваца Србије показала су да свега 4,1 одсто младих сматра да има знања и вештине за тражени посао, док се 86 одсто испитаних изјаснило да нема никакве праксе за радно место.

Од 228 испитаних власника, углавном малих и средњих предузећа, 66 је због тога организовало неки вид стручне праксе, што оповргава чест став појединих институција надлежних за образовање и праћење дешавања на тржишту рада да су послодавци незаинтересовани за то шта се у том сегменту дешава.

Занимљиво је, међутим, да су послодавци најчешће организовали стручну праксу за обављање административних послова, што је на први поглед супротно очекивањима - да је најпотребнија за занимања у производњи или у комерцијали, од које зависи продор компаније на тржиште, то јест пласман робе и услуга.

Податак да су 152 анкетирани предузећа имала стручну праксу за административне послове сведочи и о томе да су фирме оптерећене бирократским процедурама, што им оставља мање времена да се баве планирањем, производњом и развојем.

Комерцијалисти су најтраженија занимања, али они и најчешће остају без посла, јер су њихови уговори о раду претежно везани за остварени учинак. Унија послодаваца подсећа да је куповна моћ у земљи од 2009. до 2013. опала чак за 38,5 одсто.

Стручна пракса у предузећима релативно дуго траје, јер је 41,8 одсто послодаваца изјавило да обучава младе годину дана, па и нешто дуже. Послодавци сматрају да полазницима највише недостаје практично предзнање о природи посла, конкретне вештине за његово обављање и знање о организацији посла у пракси.

Управо све оно што се не може стећи у школским клупама. Код полазника стручних пракси, послодавци су најбоље оценили упућеност у тимски рад и теоријско предзнање, а затим следе комуникацијске вештине и одговорност у обављању посла.

Одговорност према послу и ниво комуникације нису нешто што највише смета послодавцима у Србији, али 37,4 одсто сматра полазнике стручних пракси неодговорнима, док је оваква оцена у земљама Европске уније мања од 15 одсто.

И 35 одсто негативних оцена за ниво комуникацијских вештина није похвално, зато што је у европским размерама између 16 и 22 одсто послодаваца незадовољно развијеношћу те способности код својих младих посленика.

Највећи број послодаваца до сада није организовао стручну праксу за младе зато што нису имали пара да плате менторе или своје запослене за обуку, а 95 одсто би организовало практичну обуку уз финансијску подршку.

Више од 70 одсто је показало спремност да оснује специјализовани едукациони центар или радионицу у којој би средњошколци и студенти имали практичну наставу. Учинили би то сами или заједно с другим послодавцима из исте делатности или сродних делатности, а у сарадњи са локалним средњим стручним школама и факултетима.

Хаотично стање у привреди

Проблем српске привреде највише је структурне природе када је реч о запослености, али и када су у питању инвестиције, рекао је у Аранђеловцу в. д. председника Привредне коморе Србије Миливоје Милетић, указујући да привреду мучи и ниска продуктивност и слаба конкурентност.

„Стање је хаотично, а структура запослених је са становишта привреде неповољна”, указао је у излагању на „Регионалном инвестиционом самиту” у организацији НИИ Фокуса.

Према његовом виђењу, индустрија је та која би требало да упосли вишак незапослених, а ми имамо ситуацију да је у 1989. број запослених у индустрији износио око 1,25 милиона, а данас их је тек око 250.000.

„У Србији је потребно школовати кадрове из ИТ струке јер их је потребно четири пута више него што их имамо”, сматра Милетић.

Проблематична је и структура инвестиција, јер чак три четвртине иде у неразменљиве секторе попут трговине, а не у производне, казао је Милетић.

А. Микавица

<http://www.dnevnik.rs/ekonomija/strajkovi-bez-zakona-i-efekta>

Штрајкови без закона и ефекта

Последњих недеља и месеци у Србији су штрајковали радници, адвокати, полицајци, професори, студенти, чак и фудбалери, и док се део социолога чуди што протеста нема више, други сматрају да они не могу имати већег ефекта

јер је власт јача и одолеће им. Министар за рад, борацка и социјална питања Александар Вулин поручује да је штрајк легитимно средство радничке борбе.

Србија још нема закон о штрајку, али, додао је, нико не може да има ништа против тога. - Ви имате право да изразите своје незадовољство, и то је нешто што је потпуно оправдано и

потпуно разумљиво - рекао је Вулин у изјави Тањугу. - Наравно, увек је пре штрајка који вам је последње решење, добро исцрпити све остале методе. Треба разговарати. Треба разговарати с послодавцем, треба разговарати с државом.

Социолог Срећко Михајловић сматра да су штрајкови у Србији закаснили, а синдикати раздвојени по принципу „свака вашка обашка” - сваки штрајкује из неких својих интереса. Разлога за то, по његовом мишљењу, има неколико, а тазједињеност синдиката је свакако један од привих на листи.

- У истој делатности или истој фирми не штрајкују сви синдикати - рекао је Михајловић за Танјуг. - Право је освежење на синдикалној сцени видети да постоји могућност договора синдиката. Недавно смо имали договор синдиката у области образовања, а готово јединствено су наступили и синдикати из полиције. Али у основи, сваки синдикат ради за себе.

Један од разлога због којих је тешко очекивати веће ефекте штрајкова јесте и то што, како каже, актуелна власт, односно „политички лидер, каже да му је узор Маргарет Тачер, која је својевремено успела да анулира друштвену улогу британских синдиката упорношћу, али и уз помоћ силе”.

- Ако се постојећа власт у Србији руководи тим узором, онда се може очекивати да ће штрајкове пре издржати постојећа власт него сами штрајкачи - утолико пре што немају никакве штрајкачке фондове, с одређеном количином новца, која би омогућила штрајкачима да преживе доба штрајковања - закључио је Михајловић.

Е. Дн.

<http://www.dnevnik.rs/ekonomija/kolika-vam-je-penzija>

Колика вам је пензија?

Разлика коју пензионери примају по привременим и коначним решењима понекад је и неколико хиљада динара, рекли су Танјугу у Фонду ПИО.У Фонду ПИО наводе да се те разлике некад мере и стотинама хиљада динара.

Нису тога ретки случајеви да грађани, након неког времена, морају Фонду да враћају примљену разлику. Повраћај се најчешће, у договору с њима обавља на рате, кажу у том фонду. У супротним случајевима Фонд исплаћује доплату кориснику при првој следећој исплати и у целости.

Пример таквих случајева је пензионерка из Панчева којој је пре месец дана стигло обавештење из Фонда ПИО да на име разлике између привременог и коначног решења за пензију мора да врати чак 200.000 динара. Будући да њена пензија износи 21.000 динара, одбила је предлог да јој се одбија трећина тог износа у наредне три године. Она је, наиме, поставила питање како је могуће да за десет година, колико је већ у пензији, нико није урадио ревизију првобитног решења па је дуг толико нарастао, пренели су медији.

У Фонду ПИО кажу да су такви случајеви чести, чак у две трећине предмета, док преосталу трећину чине пензионери којима се исплаћује доплата.

Вулин: Први резултати ревизије пензија крајем октобра

На ревизији инвалидских пензија се интензивно ради, а са првим резултатима министар Александар Вулин ће изаћи већ крајем октобра иако је, како каже, то дуг процес који ће трајати сигурно бар годину дана.

Тај посао ће, рекао је Вулин, бити завршен када се испита свих 320.000 пензија. То је, додао је, нешто што нико није радио више од 20 година, те зато не треба ни очекивати да сада све буде завршено за дан или месец дана.

"Крајем октобра ћу већ изаћи са првим резултатима како је то изгледало, а ревизија инвалидских пензија ће бити процес који ће трајати сигурно бар годину дана, или колико год да је потребно. Ово није маркетиншка кампања, ово није кампања која траје дан или два, док је пажња јавности усмерена на то што радимо. Ово је кампања за увођење легалности и законитости у тако важан облик пензионог осигурања, као што је инвалидско осигурање", рекао је Вулин у интервјуу Танјугу.

"Радићемо темељно и свака пензија ће бити проверена, ми смо већ урадили прву тријажу и на страну су стављене оне потпуно неспорне. Не можете одређене облике инвалидитета да лажирате. Не можете одређене дијагнозе на било који начин, да учините сумњивим", категоричан је министар.

На тријажи су сада оне друге и на том послу раде најбоље комисије, најбољи лекари, јер, како истиче, он хоће да буде сигуран да после тога на судовима решења ПИО неће падати.

Министар тврди да дели незадовољство синдиката и пензионера због донетих мера којима ће плате у јавном сектору и пензије бити смањене, али штедети се, каже, мора како би се избегао банкрот државе.

Потпуном фискалном консолидацијом земље, позитивни ефекти ће бити видљиви почетком 2016, уверен је министар за рад, борацка и социјална питања.

"Потпуно разумем пензионере, али надам се, сигуран сам да разумеју, да смо 69 одсто пензионера заштитили од мера штедње. Већина пензионера, неће изгубити ни један једини динар. Само они за које сматрамо да то, уз све тешкоце, ипак, могу себи да приуште", рекао је Вулин у интервјуу Танјугу.

Ниједан човек, па ни он није и не може да буде задовољан што ће му плата бити смањена, али другог решења нема.

"Ми не можемо да се понашамо као претходне владе, које су се само задуживале, и куповале гласове, тако што су повећавале плате и пензије. То не долази у обзир", изричит је Вулин истакавши да оно што се мора, мора.

На нама је, додаје, да штедим, јер чувена дилема, да ли се економски развој подстиче штедњом, или потрошњом код Србије не важи. Ми, истиче, немамо шта да трошимо, јер немамо ништа уштеђено, а ништа ново се не производи.

"Штедња је једини начин да сутра уложимо у нову индустрију, да обновимо све ово што је нестало у овој земљи, све оне фабрике и погоне који су пропали и опљачкани, страшном разбојничком приватизацијом. Дакле, ми морамо да штедим", јасан је Вулин.

Говорећи о социјалном дијалогу који, како се чини, у Србији као да није могућ, министар тврди да је то нешто, што Влада Србије снажно подржава, иако јој то није обавеза.

"Не постоји било каква обавеза, да држава Србија мора да има институције социјалног дијалога. Али, ми сматрамо да је то добро, да је то корисно и зато ћемо увек и подржати и помоћи сваки облик социјалног дијалога", навео је.

Послодавци и синдикати се често не разумеју за шта, како каже, он налази оправдање јер времена су тешка и криза је, а њихови интереси веома супростављени.

"Послодавци настоје да у овако тешким временима плате што мање, да би некако одржали своје производње и бар на неки начин увећали свој профит а синдикати, што је опет потпуно разумљиво, желе да рад радника буде плаћен што више и да радник у овим кризним временима, ипак, од тог профита добије већи део. Потпуно је природно и једно и друго", искрен је Вулин.

Али, напомиње, постоји и реалност.

Он би, каже, волео да је минимална цена рада много виша, али да треба имати на уму да је последње повећање те цене за 5,2 одсто прво од 2012. године.

Упитан када ће бити утврђивана репрезентативност синдиката, Вулин каже да је надлежни одбор заседао и да тај процес почиње ових дана.

Пребројаваће се, каже, сви и они који јесу део социјалног дијалога и они који нису, како би се видело ко је репрезентативан, ко заступа радника.

"Мислим да је то јако, јако добро за радничку класу у Србији, јер многе одредбе самог закона су усмерене на то, да укрупњавају и умање број синдиката али и увећају њихову снагу. То је добра вест", казао је министар напоменувши да је закон о синдикатима део кодекса радног законодавства на којем ради радна група.

Део тог кодекса је, каже, и закон о штрајку, који још није ни у нацрту, али ће сигурно бити донет.

Упитан какве би ефекте могли имати штрајкови и протести којих ових дана има у Србији, министар каже да је то легитимно средство радничке борбе.

"Против тога нико не може да има ништа против. Ви имате право да изразите своје незадовољство и то је нешто што је потпуно оправдано и потпуно разумљиво. Наравно, увек је пре штрајка, који вам је последње решење, добро исцрпити све остале методе. Треба разговарати. Треба разговарати са послодавцем, треба разговарати са државом", каже Вулин.

<http://www.dnevnik.rs/vojvodina/preuranjene-odluke-o-smanjenju-plata>

Преурањене одлуке о смањењу плата

КИКИНДА: На захтев председника општине Кикинда Павла Маркова раскинути су недавно колективни уговори са свим општинским јавним предузећима, а до 1. октобра требало је да се припреме нови у сарадњи са синдикатима, међутим то се није догодило.

- Већ је половина октобра, а уговори још увек нису потписани. Прича о смањењу плата била је преурањена, а Синдикат је спреман да подржи штедњу и рационализацију у оквиру оног што је предложила Влада Србије - рекао је председник Савеза самосталних синдиката Кикинде, Чоке и Нове Црње Илија Дрљић. Он сматра да се стари уговори морају поштовати док се не договоре нови.

Председник синдиката Јавног предузећа „ Аутопревоз“ Роберт Шулц, на истој конференцији за новинаре, рекао је да је поводом припајања „Аутопревоза“ Комуналном предузећу „6. октобар“ затражено мишљење ресорног министарства. Писмени одговор потписала је министарка Зорана Михајловић и у њему стоји да није дозвољено пребацивање појединих делатности „Аутопревоза“ Јавном комуналном предузећу.

- Струка није консултована приликом доношења закључака Општинског већа јер би фузијом ова два предузећа Кикинда остала без међуградског превоза до Београда и Новог Сада, а остале би нам само међумесне линије - рекао је Шулц.

Стеван Јарић, председник синдиката у Јавном комуналном предузећу рекао је да у овој фирми није испоштована одлука Општине Кикинда да се зараде запослених умање 30 процената:

-У договору са директором плате су смањене пет одсто у маси. Овим договором смо задовољни, јер су и директор, а и синдикат сложни у мишљењу да је Влада Србије та која треба да да смернице на који начин и како ће се штедети - истакао је Јарић.

Илија Дрљић је напоменуо да је о свему обавештена инспекција рада која ће у свим јавним предузећима у наредном периоду проверавати да ли се на легалан начин спроводе одредбе колективног уговора.

А. Ђуран